

МЕНЕДЖМЕНТ (ЗО 12)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>
Освітня програма	<i>Економічна кібернетика, Міжнародна економіка, Економіка бізнес-підприємства</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>І курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>3,5 кредитів/105 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/ МКР</i>
Розклад занять	<i>Згідно розкладу http://rozklad.kpi.ua/Schedules/LecturerSelection.aspx</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: к.е.н., доцент, Лазоренко Таїсія Василівна, тел.050-133-96-99, taisa-@ukr.net Практичні / Семінарські: к.е.н., доцент, Лазоренко Таїсія Василівна, taisa-@ukr.net</i>
Розміщення курсу	<i>https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=1204</i>

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Предметом вивчення дисципліни «Менеджмент» є управлінська діяльність керівника, що працює в царині складної організації. Сутність предмета дисципліни становлять закони управління й загальні принципи, що визначають порядок формування, функціонування і розвитку систем управління організаціями.

Метою вивчення дисципліни «Менеджмент» є формування в майбутніх керівників сучасного управлінського мислення і системи спеціальних знань у галузі менеджменту, набуття умінь аналізувати складні процеси і явища, що відбуваються в організаціях.

Викладення курсу зорієнтоване на формування у студентів таких компетентностей:

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ФК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Завдання курсу реалізуються через досягнення наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Менеджмент» займає важливе місце в структурно-логічній схемі освітньої програми. Передую даній дисципліні «Історія економіки і економічної думки», «Економічна теорія», також дисципліни, які забезпечуються дисципліною: «Економіка підприємства».

3. Зміст навчальної дисципліни

Перелік тем навчальної дисципліни:

1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту
2. Закони, закономірності та принципи менеджменту
3. Історія розвитку менеджменту
4. Організації як об'єкти управління
5. Функції та технологія менеджменту
6. Планування як загальна функція менеджменту
7. Організування як загальна функція менеджменту

8. Мотивування як загальна функція менеджменту
9. Контролювання як загальна функція менеджменту
10. Регулювання як загальна функція менеджменту
11. Методи менеджменту
12. Управлінські рішення
13. Інформація і комунікації в менеджменті
14. Керівництво та лідерство
15. Відповідальність та етика в менеджменті
16. Організаційні зміни й ефективність менеджменту

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова. – Електронні текстові дані (1 файл: 560 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/41193>
2. Менеджмент: практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. Спеціальності 051 «Економіка», освітніх програм «Економічна кібернетика», «Міжнародна економіка», «Економіка бізнес-підприємства», «Управління персоналом та економіка праці», «Бізнес-аналітика»/ КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.В.Лазоренко, О.В. Гук. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,08 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 105 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/30078>
3. Мазаракі А.А. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / А.А. Мазаракі, О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
4. Мескон М.Х. Основы менеджмента / Майкл Х. Мескон, Майкл Альберт, Франклин Хедоури; [пер. с англ. и ред. О. И. Медведь]. – 3-е изд. – М.; СПб.; К.: Вильямс, 2009. – 665 с.
5. Основи менеджменту. Теорія і практика : навчальний посібник / Г. Є. Мошек [та ін.] ; за ред. Г. Є. Мошека. - Київ : Ліра-К, 2017. - 528 с.
6. Осовська Г. В. Менеджмент : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. К.: Кондор-Видавництво, 2015. -563 с.

Допоміжна література:

1. Веснин В.Р. Основы менеджмента Basics of management: учебник / В.Р. Веснин. - М.: Проспект, 2011. - 306 с. ил.
2. Куриляк В.Є. Менеджмент: міжцивілізаційні і міжкультурні основи / В.Є. Куриляк. - К.: Кондор, 2010. - 480 с.: іл., табл.
3. Менеджмент організації малого та середнього бізнесу: підручник / І. А. Ігнат'єва, О. М. Паливода, Р. В. Янковой; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. — К.: КНУТД, 2012. — 242 с.: рис., табл.
4. Менеджмент персоналу організацій: навч. посіб. / А. М. Березюк, Е. А. Божко, О. М. Скачков; Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". — Х.: ХАІ, 2011. — 119 с. — Бібліогр.: с. 108-109. — укр.
5. Менеджмент системи управління в умовах інституційної глобалізації: [монографія] / В. В. Зінченко. — К.: Люксар, 2012. — 862 с.: рис., табл.
6. Хміль Ф. І. Практикум з менеджменту організацій : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. - Львів : Видавництво "Магнолія 2006", 2019. - 332 с.
7. Сервер Верховної Ради України - www.rada.gov.ua
8. Ліга Бізнес-Інформ - www.liga.net
9. Нормативні акти України - www.nau.kiev.ua
10. Право. Україна - www.legal.com.ua
11. Українське право - www.ukrpravo.com
12. МОН України - www.mon.gov.ua

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни(освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний;

спеціальні методи навчання: кейс метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, презентації, дискусія.

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 4, ПРН 5, ПРН 7, ПРН 14, ПРН 17, ПРН 22, ПРН 24.	Лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання реферату, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий, евристичний. <i>Спеціальні методи навчання:</i> презентації, дискусія, аналітична доповідь	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання навчальних завдань, доповіді, модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль – залік.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 18 годин лекційних та 36 годин практичних занять, модульний контроль, залік.

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	П	С	Всього		
1-2	1.Сутність, роль та методологічні основи менеджменту 2. Закони, закономірності та принципи менеджменту	2	2	5	9	Лекція 1 Практичне заняття 1, 2	Дискусія Кейс Презентація Тестування
3-4	3.Історія розвитку менеджменту 4. Організації як об'єкти управління	2	4	4	10	Лекція 2 Практичне заняття 3, 4	Дискусія Кейс Презентація Опитування
5-6	5. Функції та технологія менеджменту 6.Планування як загальна функція менеджменту	2	4	5	11	Лекція 3 Практичне заняття 5,6	Дискусія Презентація Кейс
7-8	7. Організування як загальна функція менеджменту	2	4	5	11	Лекція 4 Практичне заняття 7,8	Презентація Ділова гра МКР 1
9-10	8.Мотивування як загальна функція менеджменту					Лекція 5	Дискусія Кейс

	9.Контролювання як загальна функція менеджменту	2	4	4	10	Практичне заняття 9,10	Презентація Опитування
11-12	10. Регулювання як загальна функція менеджменту 11. Методи менеджменту	2	4	4	10	Лекція 6 Практичне заняття 11,12	Дискусія Кейс Презентація
13-14	12. Управлінські рішення 13. Інформація і комунікації в менеджменті	2	4	5	11	Лекція 7 Практичне заняття 13, 14	Дискусія Кейс Презентація
15-16	14. Керівництво та лідерство	2	4	5	11	Лекція 8 Практичне заняття 15,16	Презентація Опитування Тестування
17-18	15. Відповідальність та етика в менеджменті 16. Організаційні зміни та ефективність менеджменту	2	2	4	8	Лекція 9 Практичне заняття 17,18	Презентація МКР 2
	МКР		2	4	6		
	Залік		2	6	8		
	Всього	18	36	51	105		

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студентів передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку до практичних занять, виконання домашніх завдань, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, підготовку до проведення ділової гри, до модульної контрольної роботи.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та правила поведінки

Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме у вирішенні задач, участі у ділових іграх, аналіз конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати студенти бали у семестровий рейтинг.

На території університету студенти мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку. В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі.

Пропущені контрольні заходи оцінювання.

Формування семестрового рейтингу студента ґрунтується своєчасному проходженні тестування, виконанні поточних завдань, написанні модульної контрольної роботи згідно графіку викладання дисципліни. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомні життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня або відпрацювати пропущення заняття за рахунок виконання індивідуальних завдань. В разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, студент не допускається до складання екзамену в основну сесію. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>

Заохочувальні та штрафні бали

Заохочувальні бали студент може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо. Також заохочувальні бали студент може отримати за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематиці курсу.

Можливість зарахування до 10 % від загального обсягу дисципліни здобувача в межах навчального року (0,4 кредити) результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (курси Prometheus, Coursera,

тощо), за умови співпадіння або наближеності за змістом до програмних результатів навчання, які забезпечує компонент, за яким зараховуються кредити, отримані у неформальній освіті. Відповідно до 10 балів до загального рейтингу.

Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Академічна доброчесність

При оцінювання робіт студентів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності. В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає систематичну роботу студентів протягом семестру і складається з наступних заходів:

1. Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- відповіді студента на практичних заняттях з лекційного матеріалу;
- самостійна робота студентів;
- модульна контрольна робота;
- самостійна робота з проблемного питання

2. Критерії нарахування балів.

2.1. Відповіді на запитання з теми лекції. Ваговий бал – 6. Максимальна кількість балів за всі відповіді дорівнює 18 балів.

2.2. За самостійні роботи студентів на практичних заняттях (у т.ч. робота в малих групах, аналіз конкретних ситуацій, прийняття участі у дидактичних іграх), результати яких оформлюються в письмовому вигляді, нараховується (макс 52 балів)

2.3. Модульний контроль (макс 20 балів)

2.4. Презентаційна доповідь з проблемного питання (макс 10 балів)

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційній формі в разі введення карантинних обмежень чи інших форм-мажорних обставин на території університету.

Можливе зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за тематикою курсу.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом, к.е.н., доцентом, Лазоренко Таїсією Василівною

Ухвалено кафедрою менеджменту (протокол № 17 від 04.07.2022р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 11 від 06.07.2022р.)